

2. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу життя . Психолог у концтаборі / Віктор Франкл; пер.з англ. О.Замойської. // Харків: Книжковий Клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016. – 160 с.
3. Осипова А.А. Общая психокоррекция / А.А. Осипова.– М.: ТЦ «Сфера», 2000. – 512 с.

РУСИН Н.М.,
БЕРДАР Н.

Мукачівський державний університет, Україна

ЕМОЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Одним з п'яти пріоритетних напрямків діяльності дошкільного закладу є соціально-комунікативний розвиток дітей дошкільного віку, завдання якого складаються тільки в розвитку комунікативної та соціальної компетентності дітей, а й у формуванні позитивного ставлення дитини до себе, інших людей, навколишнього світу, розвитку емоційного інтелекту, емоційної чуйності, співпереживання. У зв'язку з цим проблема емоційно-комунікативного розвитку дітей дошкільного віку стає особливо актуальною на сучасному етапі.

Поняття «емоційно-комунікативний розвиток» включає в себе дві категорії. Комунікативний розвиток дитини дошкільного віку має на увазі мотивацію дошкільника на спілкування з оточуючими, його вміння контактувати з ними і знання таких норм спілкування як навички слухання співрозмовника, вміння співпереживати і правильно вирішувати конфліктні ситуації. Важливі теоретико-методологічні основи вивчення комунікативного розвитку дітей дошкільного віку містяться в фундаментальних дослідженнях О.М. Леонтьєва, С.Л. Рубінштейна, М.С. Кагана, Одним з п'яти пріоритетних напрямків діяльності дошкільного закладу є соціально-комунікативний розвиток дітей дошкільного віку, завдання якого не тільки в розвитку комунікативної та соціальної компетентності дітей, а й у формуванні позитивного ставлення дитини до себе, інших людей, навколишнього світу, розвитку емоційного інтелекту, емоційної чуйності, співпереживання. У зв'язку з цим проблема емоційно-комунікативного розвитку дітей дошкільного віку стає особливо актуальною на сучасному етапі.

Проблемі емоційного розвитку дітей дошкільного віку в своїх роботах приділяли увагу Л.І. Божович, Л.С. Виготський, А.Н. Леонтьєв, С.А. Рубінштейн, Т.А. Маркова, Я.З. Неверович, Д.Б. Ельконін та ін. Ми дотримуємося думки А.Н. Леонтьєва, що емоційний розвиток – це цілеспрямований педагогічний процес, тісно пов'язаний з особистісним розвитком дітей, з процесом їх соціалізації та творчої самореалізації, введенням в світ культури міжособистісних відносин, засвоєнням культурних цінностей. За останні два десятиліття емоції швидко стали зростаючою областю досліджень в різних дисциплінах, таких як когнітивна, соціальна психологія розвитку, антропологія, лінгвістика, нейронаука, філософія та ін. Однією з центральних тем, що виникли з спільних досліджень емоцій є те, що емоції – це не тільки особисті внутрішні переживання, але і переживання соціальних і комунікативних явищ. Таким чином, якщо емоції – за своєю суттю є

соціальними і комунікативними, то вірно і те, що спілкування за своєю суттю є емоційним [1, 2].

Таким чином, виникає необхідність говорити про емоційно-комунікативний розвиток дітей дошкільного віку в цілому. Що саме ми будемо мати на увазі під «Емоційної комунікацією»? Основна ідея запропонованої Е. Бартч і С. Хюбнертеорії емоційної комунікації полягає в тому, що люди спілкуються не тільки для обміну інформацією, а й для обміну емоціями. Іншими словами, емоційне спілкування концептуалізується як процес взаємного впливу між емоціями партнерів по комунікації [3].

Розроблена В.І. Долговою модель формування емоційно-комунікативної культури пропонує такі її компоненти як «поведінковий репертуар»; вміння управляти своїм психічним станом, знімати зайву напругу, хвилювання ;спокійно ставитися до несподіванок, вміння підтримувати стабільність емоційних ресурсів [4].

Н.В. Ключова, яка досліджувала проблему психологічної особливості спілкування в колективі, вперше ввела поняття «Емоційна комунікативність», розуміючи під цією категорією міжособистісні зв'язки емоційного характеру, динамічний процес переважаючого емоційного настрою в процесі спілкування. Основою спілкування стає тотожність емоційного стану, викликана, наприклад, спільним сприйняттям і переживанням музичного твору. В процесі комунікації діти чекають не стільки нової інформації, скільки нових емоційних вражень, встановлення духовно особистісного контакту, діалогу [5].

Аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми дозволив нам дати визначення поняттю емоційно-комунікативного розвитку дітей дошкільного віку – це цілеспрямований педагогічний процес, тісно пов'язаний з особистісним розвитком дітей, з процесом їх соціалізації та творчої самореалізації, придбанням ними комунікативної компетентності, розвитком емоційного інтелекту, формуванням позитивного ставлення дитини до себе, інших людей, навколишнього світу в цілому.

Список використаних джерел

1. Averill, J.R. The Social Construction of Emotion: With SpecialReference to Love [Text] / J.R. Averill // The Social Construction of thePerson. – N.Y. : Springer, 1985. – P. 89 – 109.
2. Bartsch, A. Emotionale Kommunikation. Einintegratives Modell[Text] / A. Bartsch, S.Hübne. Doctoral Diss. - Halle: University of HalleWittemberg, 2004.
3. Bartsch, A. Towards a Theory of Emotional Communication[Text] / A. Bartsch, S. Hübner // CLCWeb: Comparative Literature andCulture, 2005. -7 (4).
4. Долгова, В.І. Формування емоційно-комунікативної культури (монографія) [Текст] / В.І. Долгова,Я.Т. Жакупова. – Челябінськ: Вид-во «Атоксіл», 2010. – 240 с.
5. Ключова, Н.В. Педагогічна психологія [Текст] /Н.В. Ключова - М. : Вид-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2006. – 399 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>